

Προπαρασκευαστική συνάντηση για τη 4η Βαλκανική Συνδιάσκεψη Τραπεζικών Υπαλλήλων

ΕΤΥΚ/ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ Στέλιος Στυλιανού

Πραγματοποιήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου στο Preadeal, ένα χειμερινό θέρετρο της Ρουμανίας η προπαρασκευαστική συνάντηση για τη 4η Βαλκανική Συνδιάσκεψη. Στη συνάντηση έλαβαν μέρος εκπρόσωποι συνδικάτων τραπεζικών υπαλλήλων από την Ελλάδα, την Κύπρο, τη Μολδαβία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Σερβική Δημοκρατία, τη Σερβία, την Αλβανία και την Ρουμανία.

Στη συνάντηση προήδρευσε ο πρόεδρος του ΙΝΕ – ΟΤΟΕ κ. Αριστοτέλης Λάκκας, ο οποίος, μετά το καλωσόρισμα από τον εκπρόσωπο της Ρουμανίας, έκανε μια εισαγωγή, καθόρισε το πλαίσιο της συζήτησης και κάλεσε τους συμμετέχοντες να προχωρήσουν στις εθνικές αναφορές.

Πιο κάτω παραθέτουμε τα σημαντικότερα σημεία από τις εθνικές αναφορές, που καταδεικνύουν την άσχημη κατάσταση που επικρατεί στις χώρες των Βαλκανίων. Ακούγοντας κάποιος τους συναδέλφους από αυτές τις χώρες, εύκολα αντιλαμβάνεται τη μεγάλη σημασία της ύπαρξης συντεχνιών, που να προστατεύουν τα συμφέροντα των εργαζομένων και να στέκονται εμπόδιο στην απάνθρωπη εκμετάλλευση τους από τους εργοδότες. Οι εργοδότες σ' αυτές τις χώρες εμποδίζουν τον συνδικαλισμό με κάθε τρόπο και πολεμούν κάθε προσπάθεια για δημιουργία ισχυρών συνδικάτων. Εμείς οι υπόλοιποι, πρέπει να δώσουμε με κάθε δυνατό τρόπο την αλληλεγγύη μας στους συναδέλφους των Βαλκανίων. Απαράδεκτες καταστάσεις σαν αυτές, δεν πρέπει να αφήσουμε να εδραιωθούν γιατί σίγουρα με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας θα έχουν και σε μας σοβαρό αντίκτυπο.

Πρέπει ακόμη, να καταλάβουμε πολύ καλά, ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια να διακινδυνεύσουμε με οποιοδήποτε τρόπο την ενότητα της οργανωσής μας η οποία μας εξασφαλίζει, το πολυτιμότερο ωφέλημα που έχουμε σήμερα, τη μονιμότητα της εργασίας μας. Αυτή η μονιμότητα, μαζί με τη σύνεση και τον δυναμισμό που διακρίνει την οργάνωσή μας, αποτελούν το εφελτήριο για περαιτέρω βελτίωση των ωφελημάτων μας.

Εθνικές Αναφορές:

Ελλάδα:

Ο κ. Λάκκας ανέφερε ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχουν σημαντικές πολιτικές εξελίξεις αυτή τη στιγμή, πέρα από το γεγονός ότι η Ελλάδα έγινε το 12ο μέλος της Ευρωζώνης κάτι που δίνει από μόνο του, μια περαιτέρω ώθηση στην οικονομία αφού η χώρα ανήκει πλέον στον κεντρικό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην Ελλάδα έχουν ήδη αντιμετωπίσει το πρώτο κύμα των συγχωνεύσεων και εξαγορών που είχε σαν συνέπεια το χάσιμο αρκετών θέσεων εργασίας. Τώρα αναμένουν το δεύτερο κύμα το οποίο θα φέρει ανακατατάξεις στο χώρο των τραπεζών, αφού πιστεύεται ότι οι 53 σήμερα τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα, σε 3-4 χρόνια θα μετεξελιχθούν σε 3-4 μεγάλους ομίλους και μερικές μικρές τράπεζες. Μεταξύ των εργαζομένων στις τράπεζες έχει δημιουργηθεί αβεβαιότητα για τη θέση εργασίας τους, γι' αυτό και γίνονται προσπάθειες για να αλλάξουν οι κανονισμοί των συγχωνεύσεων και των εξαγορών έτσι ώστε να παρέχουν περισσότερη προστασία στους εργαζόμενους.

Οι συλλογικές συμβάσεις αναμένεται να υπογραφούν τους επόμενους 2-3 μήνες έχοντας η ΟΤΟΕ να αντιμετωπίσει τα πιο πάνω προβλήματα. Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που έχει να αντιμετωπίσει η ΟΤΟΕ είναι το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης το οποίο πρέπει να μετατραπεί.

Ο κ. Λάκκας τέλειωσε την αναφορά του, με την πρόβλεψη ότι το 2001 θα είναι ένα δύσκολο έτος και ίσως χρειαστούν και απεργιακές κινητοποιήσεις για να μπορέσουν οι εργαζόμενοι να αντεπεξέλθουν όλες τις προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν.

Κύπρος:

Ο εκπρόσωπος της ΕΤΥΚ ανέφερε ότι η οργάνωσή μας δυνάμει μια περίοδο σχετικής ηρεμίας όσον αφορά τις σχέσεις της με τους εργοδότες, αφού έχουν ανανεωθεί σχεδόν όλες οι συλλογικές συμβάσεις κερδίζοντας σημαντικά ωφέληματα, όπως για παράδειγμα, αύξηση μισθών, επιπρόσθετες προσαυξήσεις στους "Tellers" και βελτίωση του φιλοφωρήματος αφυπηρέτησης.

Το κυριώτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η ΕΤΥΚ τώρα, είναι με τον τρίτο κοινωνικό εταίρο την

κυβέρνηση, η οποία θέλει να εισάξει Εθνικό Σχέδιο Υγείας. Η ΕΤΥΚ δεν είναι ενάντια στην εισαγωγή ενός σχεδίου υγείας, παρ' όλες τις επιφυλάξεις που έχει για το προτεινόμενο σχέδιο, αλλά αυτό που ζητά είναι η εξαίρεση των μελών της από το ΕΣΥ. Ο λόγος γι' αυτό είναι ότι, οι τραπεζικοί έχουν τα δικά τους συστήματα υγείας τα οποία λειτουργούν εδώ και δεκαετίες ικανοποιητικά και με χαμηλότερο κόστος από το προτεινόμενο σχέδιο, και έτσι δεν είναι διατεθειμένοι να εγκαταλείψουν ένα δοκιμασμένο σύστημα και να ενταχθούν σ' ένα με αβέβαιο μέλλον.

Όσον αφορά την οικονομία, ανέφερε ότι, η Κύπρος μπαίνει στο τελευταίο στάδιο της ελευθεροποίησης του νομισματοπιστωτικού της συστήματος. Στις αρχές του χρόνου καταργήθηκε το δια νόμου επιβαλλόμενο ανώτατο επιτόκιο και επετράπηκε ο δανεισμός από το εξωτερικό. Αυτό έδωσε το έναυσμα για περαιτέρω αύξηση του ανταγωνισμού και ήδη οι τράπεζες άρχισαν τον πόλεμο για τα ευρωδάνεια.

Η Κύπρος είναι προσκολλημένη στην Ευρωπαϊκή της πορεία και σαν υποψήφια για ένταξη χώρα, έχει καλύψει περισσότερα από τα μισά θέματα της εναρμόνισης και λέγεται ότι είναι ο «καλύτερος μαθητής» απ' όλες τις υποψήφιες χώρες.

Ο εκπρόσωπος της ΕΤΥΚ αναφέρθηκε επίσης, στις στενές σχέσεις που έχει η οργάνωσή μας με την ΟΤΟΕ και ειδικότερα το ΙΝΕ-ΟΤΟΕ.

Τέλος ευχαρίστησε τους συναδέλφους από τη Ρουμανία για την φιλοξενία τους.

Μολδαβία:

Αναφέρθηκε, από τον εκπρόσωπο της Μολδαβίας ότι τα τοπικά συνδικάτα στραγγαλίζονται. Οι κοινωνικές, οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στη χώρα τους είναι πολύ άσχημες. Οι εργοδότες παρέχουν στους τραπεζικούς υπαλλήλους λίγο ψηλότερους μισθούς από τις άλλες τάξεις των εργαζομένων και έτσι αυτοί αποφεύγουν να εγγραφούν σε συντεχνία από τον φόβο μήπως χάσουν την εργασία τους. Οι διαπραγματεύσεις για τις συλλογικές συμβάσεις, με τις επικρατούσες συνθήκες, καθίστανται πολύ δύσκολες και έτσι η επίλυση προβλημάτων είναι σχεδόν αδύνατη. Ο ηγέτης των συνδικάτων, επειδή δεν είναι αρεστός στους εργοδότες, απειλείται ότι θα εκδιωχθεί από τη θέση του.

Στο τέλος εισηγήθηκε στον κ. Λάκκα όπως τα σεμινάρια που θα γίνουν στη χώρα του από το ΙΝΕ-ΟΤΟΕ περιλαμβάνουν θέματα όπως, δικαιώματα συνδικαλιστών και διαπραγματευτικές ικανότητες.

Βοσνία – Ερζεγοβίνη:

Ο εκπρόσωπος της χώρας ανέφερε ότι στη χώρα του έχουν διενεργηθεί εκλογές και άλλαξε η κυβέρνηση και τα συνδικάτα αντέδρασαν θετικά ελπίζοντας ότι η νέα κυβέρνηση θα φέρει αλλαγές και θα εκδημοκρατεύσει περισσότερο τη χώρα.

Όσον αφορά τη συλλογική τους σύμβαση, έχουν κλείσει μια από τις καλύτερες αφού κατάφεραν να αυξήσουν τους μισθούς τους από 200 γερμανικά μάρκα σε 400 παρ' όλο που η κυβέρνηση δεν αποδέχθηκε να εφαρμοστεί σ' όλες τις τράπεζες. Η ανεργία στη χώρα τους είναι αρκετά ψηλή. Οι συντάξεις έχουν μειωθεί κατά 10% λόγω των απολύσεων και της οικονομίας κάτι που προκάλεσε τις αντιδράσεις των συντεχνιών και οδήγησε σε απεργίες.

Η διαδικασία της ιδιωτικοποίησης προχωρεί με πολύ χαμηλό ρυθμό και είναι πολύ δύσκολη και αυτό αντιμετωπίζεται καθημερινά από τις συντεχνίες.

Δημοκρατία της Σερβίας:

Το Νοέμβριο στη χώρα έγιναν εκλογές και άλλαξε η κυβέρνηση και η βουλή. Η κοινωνική ανάπτυξη είναι στο χείλος της καταστοφής. Η οικονομία έχει καταστραφεί.

Οι εταιρείες έχουν να πληρώσουν τους εργαζομένους εδώ και ένα χρόνο καθώς επίσης και τις εισφορές τους στα κοινωνικά ταμεία. Όλα τα ταμεία είναι άδεια. Οι συντάξεις κυμαίνονται από 68 γερμανικά μάρκα μέχρι 200 γερμανικά μάρκα και είναι μόνο στα χαρτιά αφού δεν πληρώνονται στους δικαιούχους. Στη χώρα τους απεργούν όχι για να αυξήσουν τα ωφελήματά τους αλλά απλά για να πληρωθούν. Αρκετές τράπεζες δεν πληρώνουν γιατί δεν έχουν καθόλου δραστηριότητες άλλες έχουν εξαφανιστεί. Αλλές είναι προς πώληση μα δεν υπάρχουν αγοραστής.

Στη χώρα δεν υπάρχει κοινωνική πολιτική, αφού στα ταμεία δεν έχουν εισρεύσει λεφτά για αρκετά χρόνια. Μερικοί λαμβάνουν 1000 μάρκα για να περάσουν όλη την περίοδο της αφυπηρέτησής τους. Τα πάντα έχουν οδηγηθεί σε αδιέξοδο χωρίς να υπάρχει ακόμη ελπίδα για επίλυση των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Σερβία:

Και στη Σερβία εκλέγηκε νέα κυβέρνηση η οποία και υιοθέτησε την εργατική νομοθεσία για πρώτη φορά. Η τράπεζα της Γιουγκοσλαβίας ανακοίνωσε αλλαγές σ' ολόκληρη τη χώρα. Η διαδικασία της ιδιωτικοποίησης θα συνεχιστεί.

Ο εκπρόσωπος της Σερβίας ζήτησε από την ΟΤΟΕ να διοργανώσει σεμινάριο με θέμα την προστασία των εργαζομένων κατά τις ιδιωτικοποιήσεις, το ρόλο των συνδικάτων και τη διατήρηση αυτού του ρόλου μετά την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης. Τέλος ανέφερε ότι μέσα από τη τελευταία συλλογική τους σύμβαση οι μισθοί τους ανήλθαν κατά 30%.

Αλβανία:

Στη χώρα τους, πολλά έχουν συμβεί από την τελευταία φορά που συναντηθήκαμε, ανέφερε ο εκπρόσωπος της Αλβανίας. Η παραγωγή το 2000 μειώθηκε στο 1/3 της παραγωγής του 1999 και η ανεργία ανήλθε στο 35%.

Η μετανάστευση έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις και ο ρυθμός της υπολογίζεται γύρω στο 15%. Η κατάσταση στη χώρα δημιουργεί αβεβαιότητα. Στην Αλβανία υπάρχουν 13 ιδιωτικές τράπεζες και μία κρατική. Οι περισσότερες από τις ιδιωτικές έχουν ιδιωτικοποιηθεί τα τελευταία χρόνια. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν είναι η ανεργία γι' αυτό συμφώνησαν να μην γίνονται απολύσεις και ταυτόχρονα να αυξηθεί η παραγωγή και η παραγωγικότητα για να διτηρηθούν οι θέσεις εργασίας.

Τα συνδικάτα έχουν σημαντικό ρόλο να παίξουν για να μπορέσουν οι τράπεζες να φτάσουν το ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ελληνική εμπειρία είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα γι' αυτούς το ίδιο και η Κύπρος. Η Ελλάδα μπορεί να βοηθήσει την Αλβανία, στο τραπεζικό πεδίο, για το καλό όλης της περιοχής των Βαλκανίων.

Ρουμανία:

Στη Ρουμανία έχουν νέα πλειοψηφία στη βουλή και κυβέρνηση με συμμετοχή δύο κομμάτων. Η νέα κυβέρνηση είναι σοσιαλδημοκρατική και ελπίζουν σε ένα καλύτερο μέλλον. Η οικονομία δεν βρίσκεται σε καλό δρόμο και όλοι οι δείκτες της έχουν χειροτερέψει. Τα τελευταία 4 χρόνια που η χώρα κυβερνάτο από τους χριστιανοδημοκράτες το επίπεδο φτώχειας ανήλθε στο 60% από 40% που ήταν πριν. Η παραοικονομία ανθεί και ανέρχεται στο 50% περίπου, με αποτέλεσμα να μην εισέρχονται χρήματα στα κοινωνικά ταμεία και έτσι οι κοινωνικές παροχές να υποβαθμίζονται. Γίνεται μια προσπάθεια εξυγίανσης του τραπεζικού συστήματος μετά από την εμφάνιση μεγάλων σκανδάλων που οδήγησαν κάποιες τράπεζες στη διάλυση και 300000 μέτοχους να χάσουν όλα τα λεφτά τους χωρίς να αποδοθούν ευθύνες σε κανένα. Τα συνδικάτα στον τραπεζικό τομέα δεν είναι οργανωμένα αφού οι διοικήσεις των τραπεζών αντιδρούν έντονα και δεν αποδέχονται την ύπαρξη συντεχνιών στο χώρο τους. Τέλος ο εκπρόσωπος από την Ρουμανία ανέφερε ότι η χώρα του πρέπει να διδαχθεί από την Ελλάδα και την Κύπρο τον τρόπο που θα εισχωρήσουν στις τράπεζες και να δημιουργήσουν ισχυρά συνδικάτα.

Μετά από τις εθνικές αναφορές, αποφασίστηκε όπως η επόμενη βαλκανική συνδιάσκεψη γίνει το Σεπτέμβριο στα Σκόπια.

Ο πρόεδρος της συνάντησης συνοψίζοντας, είπε χαρακτηριστικά:

«Είναι απαραίτητο να μην αναγνωρίζονται οι συντεχνίες και αυτές οι χώρες να διαλαλούν ότι θέλουν να ενταχθούν στην Ευρώπη. Τοποθετήσεις εργοδοτών ότι οι συντεχνίες είναι εχθροί θα αντιμετωπισθούν από εμάς και την υπόλοιπη Ευρώπη με τον ίδιο εχθρικό τρόπο. Για τέτοιες συμπεριφορές υπάρχει τίμημα που πρέπει να πληρωθεί και αυτό το τίμημα, είναι οδυνηρό.»

Οι εργοδότες πλέον, ενεργούν και σκέφτονται παγκόσμια, το ίδιο πρέπει να κάνουν και τα συνδικάτα δημιουργώντας μηχανισμούς συνεργασίας και αλληλεγγύης. Οι συνάδελφοί μας στην Ευρώπη θα μάθουν για την κατάσταση στα Βαλκάνια και θα πάρουν μέτρα αλληλεγγύης».

Ανάφερε ακόμη, μεταξύ άλλων, ότι οι συγχωνεύσεις που αντιμετωπίσαμε μέχρι σήμερα ήταν σε εθνικό επίπεδο. Στο εγγύς μέλλον θα δούμε και συγχωνεύσεις σε υπερεθνικό επίπεδο μέσω διασταυρωμένων πωλήσεων μετοχών και άλλων τεχνικών. Ο σημαντικότερος παίκτης στη περιοχή των Βαλκανίων είναι η Ελλάδα με παρουσία σε πολλές Βαλκανικές χώρες. Με το επερχόμενο κύμα συγχωνεύσεων και τη πιθανότητα συμμετοχής και άλλων χωρών στο κεφάλαιο των ελληνικών εταιρειών η περιοχή θα ενοποιηθεί και έτσι οι εργαζόμενοι θα έχουν κοινά ενδιαφέροντα. Θα είναι αδύνατο για ένα εργοδότη να αποδεχθεί το καθεστώς ενός συνδικάτου σε μια χώρα και όχι σε μια άλλη. Τα συνδικάτα πρέπει να συνεργαστούν για να επιβάλουν την αναγνώριση τους παντού. Σήμερα ζούμε στην εποχή της πληροφόρησης. Η ενημέρωση, ανέφερε ο κ. Λάκκας, είναι το πιο πολύτιμο κεφάλαιο γι' αυτό και

χρειαζόμαστε κανάλια επικοινωνίας για γρήγορη και αποτελεσματική ενημέρωση. Η ΟΤΟΕ ετοίμασε γι' αυτό το λόγο την ιστοσελίδα των συνδιασκέψεων των βαλκανίων όπου μπορούν τα συνδικάτα να ενημερώνονται και να επικοινωνούν μεταξύ τους χωρίς ουσιαστικό κόστος.

Η συνάντηση έκλεισε με τη παρουσίαση της ιστοσελίδας και με αναφορά από τον κ. Λάκκα στα σχέδια, για τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που θα πραγματοποιήσει το ΙΝΕ-ΟΤΟΕ στις χώρες των Βαλκανίων αυτή τη χρονιά.